

Na podlagi 6. člena Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 44/07 – uradno prečiščeno besedilo) in drugega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO in 127/06 – ZJZP) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o načinu izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (namen uredbe)

Ta uredba opredeljuje način izvajanja in obseg storitev, pogoje za njihovo zagotavljanje, način oblikovanja prevoznih cen in nadomestil ter kakovost storitev obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu.

2. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

- prevoz v notranjem železniškem potniškem prometu so prevozne storitve, ko sta začetna in končna postaja na območju Republike Slovenije, prevoz pa se opravlja po javni železniški infrastrukturi, kot ga določa sprejet vozni red za potniški promet;
- prevoz v čezmejnem regijskem železniškem potniškem prometu so prevozne storitve, ki se opravljajo po javni železniški infrastrukturi na srednje dolgih razdaljah, kot ga določa sprejet vozni red za mednarodni potniški promet;
- vlaki v notranjem prometu so vlaki, ki vozijo na prevozni poti, na kateri sta začetna in končna postaja na območju Republike Slovenije;
- vlaki v čezmejnem regijskem prometu so mednarodni vlaki, ki vozijo na prevozni poti, na kateri je začetna in/ali končna postaja na območju zunaj Republike Slovenije;
- integrirane storitve javnega potniškega prevoza pomenijo medsebojno povezane storitve prevoza znotraj določenega geografskega območja z enotno informacijsko podporo, sistemom vozovnic in voznim redom;
- izvajalec obvezne gospodarske javne službe je prevoznik, ki opravlja storitve javnega potniškega prevoza v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu;
- potniška tarifa je akt prevoznika, s katerim prevoznik določa prevozne pogoje, popuste, imenik železniških postaj in daljinar ter cene prevozov, prevozne stavke oziroma prevoznine, dodatke in nadomestila za prevoz potnikov. V notranjem železniškem potniškem prometu mora potniška tarifa upoštevati tarifno obveznost, medtem ko je potniška tarifa v čezmejnem regijskem prometu dogovorjena z dvostranskimi oziroma večstranskimi sporazumi s tujimi železniškimi prevozniki;
- nadomestilo za opravljanje gospodarske javne službe pomeni vsako korist, zlasti finančno, ki jo pristojni organ neposredno ali posredno dodeli iz javnih sredstev v obdobju izvajanja obveznosti javne službe ali v povezavi s tem obdobjem;
- tarifna obveznost je obveznost, da se za prevoz potnikov v notranjem železniškem prometu uporablja potniška tarifa, ki jo izvajalcu gospodarske javne službe določi Vlada

- Republike Slovenije, čeprav se z njo ne pokrivajo v celoti stroški izvajanja prevozne storitve;
- uporabniki so vsi potniki, ki potujejo v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem potniškem prometu;
 - vlakovni kilometer je vožnja vlaka na razdalji enega kilometra.

3. člen (opredelitev javne službe)

(1) Prevoz potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu na območju Republike Slovenije zagotavlja država z obvezno gospodarsko javno službo, da se zagotovijo storitve javnega potniškega prometa v javnem interesu.

(2) S prevozom potnikov v notranjem železniškem prometu država zagotavlja storitve za večjo mobilnost prebivalstva, ob upoštevanju potreb dnevnih migracij, načrtovanja mest in razvoja podeželja, socialnih in okoljevarstvenih dejavnikov ter ohranjanja kulturne dediščine.

(3) S prevozom potnikov v čezmejnem regijskem železniškem prometu na območju Republike Slovenije zagotavlja država storitve, ki so v javnem interesu, in izpolnjuje obveznost omogočanja neprekinjene mobilnosti na evropskem geografskem območju.

(4) Obvezno gospodarsko javno službo prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu mora izvajalec obvezne gospodarske javne službe izvajati nepretrgano v obdobju veljavnosti pogodbe iz 4. člena te uredbe, v skladu z voznim redom. Trajanje pogodbe o izvajanju obvezne gospodarske javne službe je omejeno in ni daljše od desetih let in se lahko po potrebi, ob upoštevanju predpisanih pogojev, podaljša za največ polovico časa trajanja pogodbe.

(5) Izvajalec obvezne gospodarske javne službe mora obvezno gospodarsko javno službo izvajati pod pogoji, ki jih določa ta uredba, in pod pogoji, določenimi v pogodbi iz 4. člena te uredbe, s katero so urejena razmerja med državo in izvajalcem obvezne gospodarske javne službe.

(6) Obvezna gospodarska javna služba prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu obsega poleg neposrednega prevoza tudi vse tiste dejavnosti, ki omogočajo nemoten, učinkovit in racionalen prevoz na kakovostni ravni, določeni v tej uredbi in v pogodbi iz prejšnjega odstavka. Izvajalec obvezne gospodarske javne službe mora pri tem skrbeti za učinkovito poslovanje in z zagotavljanjem kakovostnega prevoza spodbujati to obliko javnega prevoza.

4. člen (vsebina in oblika pogodbe)

Država in izvajalec obvezne gospodarske javne službe s pogodbo uredita medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem obvezne gospodarske javne službe, zlasti pa:

- predmet pogodbe;
- obseg storitev;
- natančnejšo metodologijo spremljanja in merjenja elementov sodobnega potniškega prometa, ki jih bo zagotavljal izvajalec obvezne gospodarske javne službe;
- višino načrtovanega finančnega neto učinka za vrsti prevozov, opredeljeni v drugem in tretjem odstavku 3. člena te uredbe;

- višino nadomestila za opravljanje obvezne gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe;
- način in roke izpolnjevanja medsebojnih pogodbenih obveznosti;
- dolžnost izvajalca obvezne gospodarske javne službe poročati pristojnemu organu za železniški promet o vseh dejavnostih in pojavih, ki utegnejo vplivati na izvajanje obvezne gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe;
- način finančnega in strokovnega nadzora nad izvajanjem gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe, in vsebino poročil, ki jih izvajalec obvezne gospodarske javne službe posreduje pristojnemu organu za železniški promet;
- način ravnanja ob spremenjenih in nepredvidljivih okoliščinah na trgu prevoznih storitev;
- način spreminjanja pogodbe;
- čas trajanja pogodbe, prenehanje pogodbe in njeno morebitno podaljšanje.

2. NAČIN IZVAJANJA OBVEZNE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE

5. člen (neposredna sklenitev pogodbe)

Skladno z izključno pravico Slovenskih železnic, d.o.o., do izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu, ki jo določa 27.c člen Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 44/07 – uradno prečiščeno besedilo), se s Slovenskimi železnicami, d.o.o., neposredno sklene pogodba za izvajanje te obvezne gospodarske javne službe. Izvajalec mora zagotavljati predvsem:

- vozni park;
- materialne možnosti, ki so potrebne za opravljanje prevoza;
- materialne možnosti, ki so potrebne za opravljanje dodatnih storitev, ki so v neposredni zvezi s prevozom (prodajna mesta, informacijski sistem ipd.);
- strokovno usposobljene kadre.

6. člen (obseg storitev)

Izvajalec obvezne gospodarske javne službe mora v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem potniškem prometu zagotoviti obseg storitev v skladu s sprejetim voznim redom, pri čemer je obseg opravljenih storitev izražen s številom vlakovnih kilometrov.

7. člen (kakovost storitev)

(1) Storitve, ki jih opravlja izvajalec obvezne gospodarske javne službe v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem potniškem prometu, morajo izpolnjevati elemente sodobnega potniškega prometa, ki se merijo s stopnjo zadovoljstva potnikov in točnostjo. Stopnja zadovoljstva potnikov se meri letno, z izvajanjem ankete na vseh vlakih, ki vozijo po potrjenem voznem redu. Zamude se morajo spremljati z elektronskimi evidencami.

(2) O rezultatih merjenja zadovoljstva potnikov ter o zamudah mora izvajalec obveščati pristojni organ za železniški promet.

(3) V pogodbi iz 4. člena te uredbe se določita višina in način plačila globe za odstopanja od določene kakovosti storitev, nastala po krivdi izvajalca.

8. člen
(pravice uporabnikov)

Država zagotavlja uporabnikom prevozne storitve v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem potniškem prometu v skladu s to uredbo.

9. člen
(pristop do javne železniške infrastrukture)

Za izvajanje obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu je izvajalcu obvezne gospodarske javne službe zagotovljen pristop do javne železniške infrastrukture v obsegu, ki je potreben za njeno nemoteno izvajanje, in pod predpisanimi pogoji.

**3. OBLIKOVANJE PREVOZNIH CEN IN NADOMESTILA ZA IZVAJANJE GOSPODARSKE
JAVNE SLUŽBE**

10. člen
(oblikovanje prevoznih cen)

(1) Izvajalec obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu izvaja obvezno gospodarsko javno službo v javnem interesu, zato je upravičen do nadomestila iz 11. člena te uredbe.

(2) Izvajalec obvezne gospodarske javne službe oblikuje ceno prevoza tako, da pokriva stroške blaga, materiala, energije, stroške storitev, stroške dela, stroške uporabe javne železniške infrastrukture, odpise vrednosti, odhodke financiranja in druge upravičene izredne odhodke ter glede na tržne možnosti ustvari pozitiven donos.

(3) Potniška tarifa v notranjem železniškem potniškem prometu mora upoštevati tarifno obveznost, medtem ko je potniška tarifa v čezmejnem regijskem potniškem prometu dogovorjena z dvostranskimi oziroma večstranskimi sporazumi s tujimi železniškimi prevozniki.

11. člen
**(nadomestilo za izvajanje prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem
železniškem prometu)**

(1) Višina nadomestila za izvajanje obvezne gospodarske javne službe, ki ne vključuje DDV, ne sme preseči zneska, potrebnega za kritje finančnega neto učinka na stroške in prihodke, nastale zaradi izpolnjevanja obveznosti izvajanja gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe, ali sklopa teh obveznosti, pri čemer se upoštevajo s tem povezani prihodki, ki jih izvajalec gospodarske javne službe obdrži, in tudi primeren dobiček.

(2) Finančni neto učinek se izračuna na sledeči način:

$$\text{Finančni neto učinek} = A - B - C + D$$

Pri tem je:

A stroški/odhodki, nastali zaradi obveznosti izvajanja gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe, ali sklopa teh obveznosti, ki so zajete v pogodbi iz 4. člena te uredbe;

B prejemki iz potniške tarife ali kakršen koli prihodek, nastal pri izpolnjevanju zadevne(-ih) obveznosti izvajanja obvezne gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe, ali sklopa teh obveznosti;

C kakršenkoli pozitiven finančni učinek, nastal v sklopu omrežja, ki se upravlja v okviru zadevne(-ih) obveznosti opravljanja javne službe;

D primeren dobiček. Kot primeren dobiček je treba razumeti stopnjo donosnosti kapitala, ki je običajna za sektor v Republiki Sloveniji in ki mora upoštevati tveganje – ali odsotnost tveganja – izvajalca javne službe zaradi posegov javnega organa.

(3) Stroški in prihodki se izračunajo v skladu z veljavnimi računovodskimi in davčnimi pravili. Izvajalec obvezne gospodarske javne službe mora za dejavnosti izvajanja obvezne gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe, zagotoviti ločeno računovodstvo, tako, da izpolnjuje vsaj naslednje pogoje:

- konti dejavnosti morajo biti ločeni in del ustreznih sredstev ter fiksni stroški se dodelijo dejavnosti v skladu z veljavnimi računovodskimi in davčnimi pravili;
- variabilni stroški, ustrezni prispevek k fiksnim stroškom in primeren dobiček, povezan z morebitnimi drugimi dejavnostmi izvajalca javne službe, ne morejo v nobenem primeru bremeniti obvezne gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe;
- stroški opravljanja javne službe se uravnotežijo s prihodki iz poslovanja in plačili organov brez možnega prenosa prihodkov v drugo panogo dejavnosti izvajalca obvezne gospodarske javne službe.

4. PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

12. člen (sklenitev pogodbe)

Država in izvajalec obvezne gospodarske javne službe morata najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi te uredbe skleniti pogodbo iz 4. člena te uredbe skladno z določbami te uredbe.

13. člen (prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o načinu izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu (Uradni list RS, št. 12/01).

14. člen (začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00721-16/2008/5
Ljubljana, dne 1. oktobra 2008
EVA 2008-2411-0011

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša l.r.
Predsednik